

Marevan-hoidon
valtakunnallinen koulutus
ammattilaisille

1.2.2012, Biomedicum

Marevan-hoito ja ravinto

Marevan-ruokavalio

- = terveellinen ruokavalio, joka
- tukee perussairausten hoitamista ja hidastaa sen etenemistä sekä
  - edistää terveyttä kaikin puolin
  - ottaa huomioon Marevan-lääkityksen erityispiirteet

Varfariini
vähentää hyytymistä

K-vitamiini
lisää hyytymistä

Elimistö tarvitsee K-vitamiinia

- Veren hyytymisreaktiot
- Luuston mineralisaatio
- **Riittävä saanti***:
  - naiset noin 90 µg, miehet 120 µg

Suuret vaihtelut K-vitamiinin saannissa horjuttavat tasapainoa

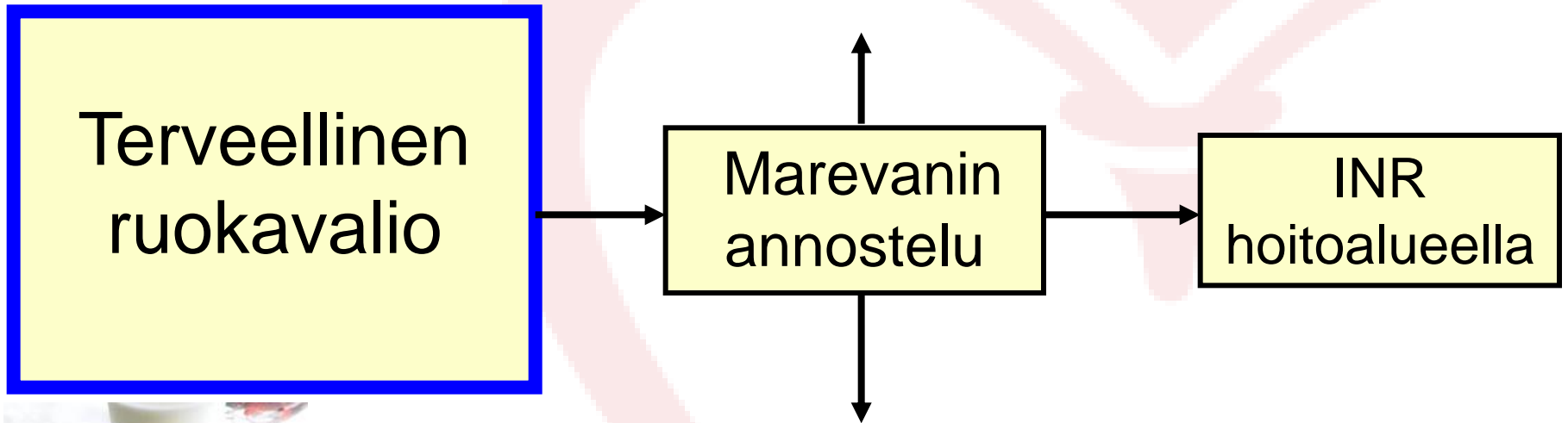
K-vitamiinin saanti
POIKKEAA
250 - 500 µg:lla*

INR
mahdollisesti pois
hoitoalueelta

⇒ Mitä **suurempi K-vitamiinin saanti**,
sitä paremmin INR-arvo hoitoalueella**

Marevan-hoito - lähtökohtana hyvä ruokavalio

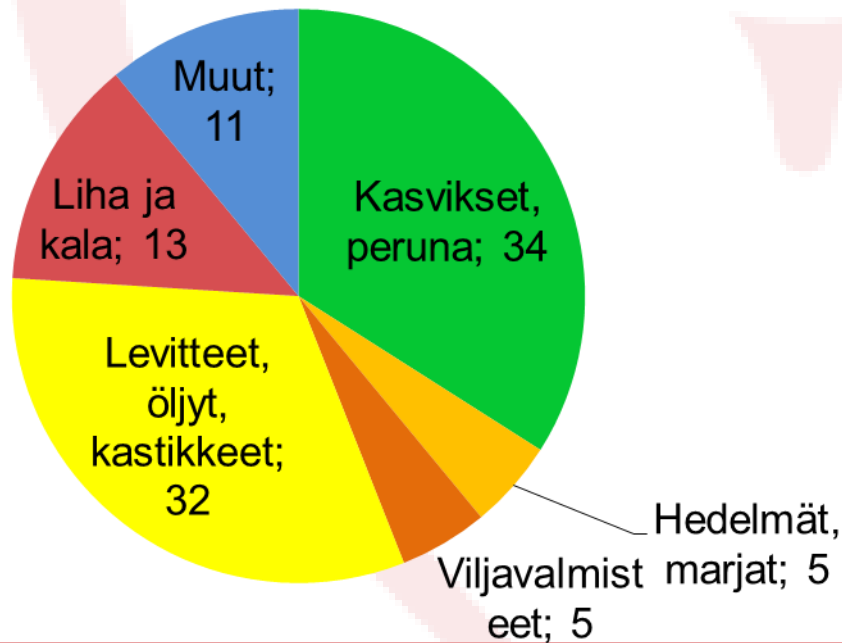

Lääke annostellaan ruokavalioon sopivaksi, ei päinvastoin

Kuva: Kotimaiset kasvikset/Teppo Johansson

K-vitamiini ravinnossa

- Pääasiallinen lähde kasvikunnan tuotteet
- K1-vitamiini eli fylokinoni, kasvit syntetisoivat
- K2-vitamiini eli menakinoni, suolistobakteerit syntetisoivat
- Keskimääräinen päivittäinen saanti 91 µg (25-74 v.)*

K-vitamiinia eniten tummanvihreissä lehtivihanneksissa

• Basilika kuivattu	1714 µg/100g
• Timjami	1714
• Lehtikaali	618
• Basilika	414
• Pinaatti	350
• Vihanneskrassi	250
• Mangoldi (lehtijuurikas)	232
• Nokkonen	232
• Persilja	232
• Tilli, tuore	232
• Ruusukaali	220
• Ruohosipuli	190
• Itu keskiarvo, sinimailanen	147

Kuva: Kotimaiset kasvikset/
Sanna Peurakoski

**Huom:
Annoskoko!**

Kuva: Kotimaiset kasvikset

Kasvis osana ruokaa – K-vitamiinia tulee kohtuudella

- **Pinaatti** sellaisenaan 100 g => K-vitamiinia 350 µg
- saattaa vaikuttaa INR-arvoon
- Pinaattikeitto, lautasellinen (4 dl) => 200 µg
- ei ilmeisesti vaikutusta
- Pinaattiohukaiset, annos (13 kpl) => 200 µg
- ei ilmeisesti vaikutusta
- Ruusukaali, annos (5 kpl) => 165 µg
- ei ilmeisesti vaikutusta
- Pestokastike, 0,5 dl => 70 µg
- ei vaikutusta

Kuva: Kotimaiset kasvikset/
Sanna Peurakoski

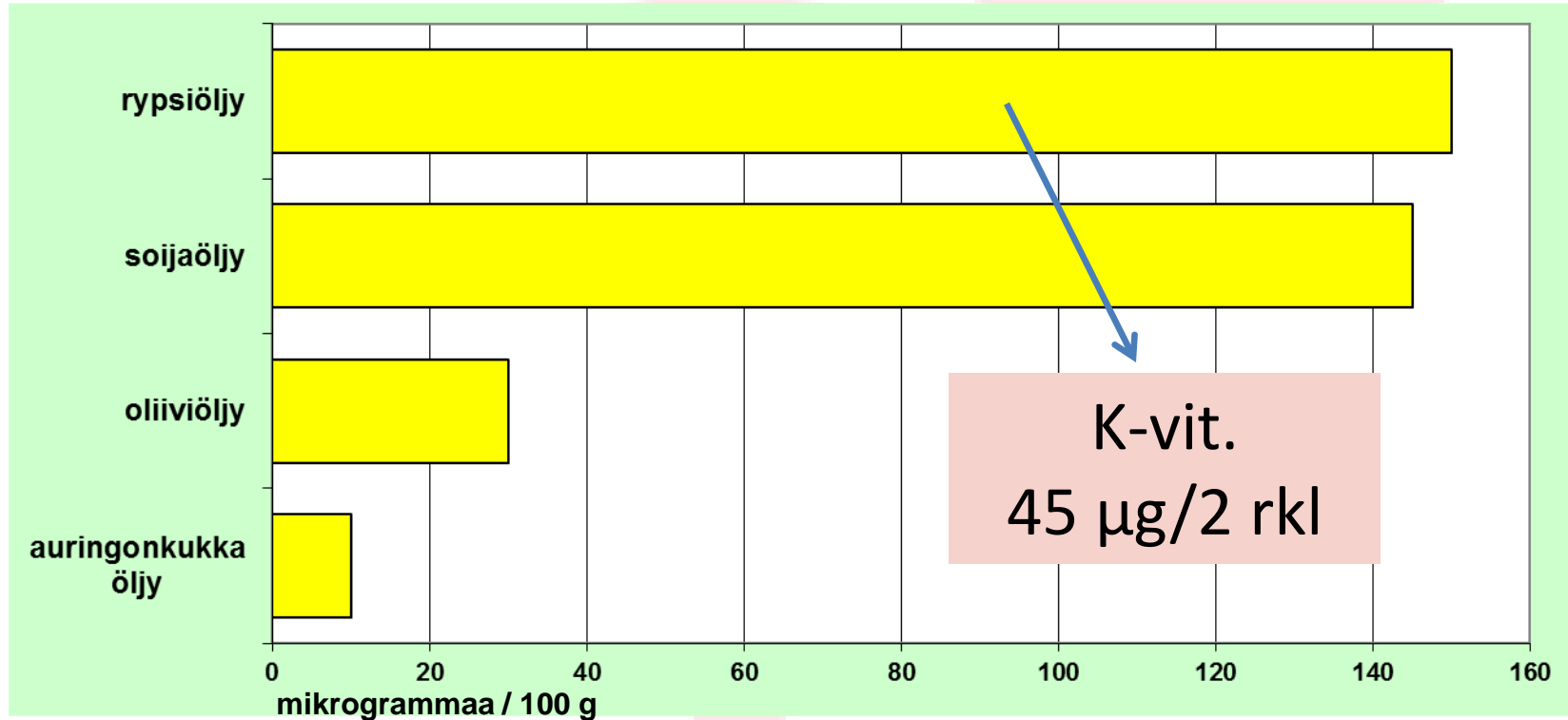
Muut kuin tummanvihreät kasvikset: K-vitamiinia melko vähän

	µg/100 g		µg/100 g
• Mustaherukka	30	Viinirypäleet	19
• Mustikka	12	Kuivattu sekahedelmä	21
• Mansikka	6	Kuivattu luumu	34
• Puolukka, karpalo	9	Kiivi	34
• Lakka	9		
• Vadelma	10	Herne	28
		Jäävuorisalaatti	40
• Appelsiini	0,1	Soijapapu	47
• Greippi	0,1	Kiinankaali	80
• Persikka	1,5	Lehtisalaatti	130
• Omena	5	Parsakaali	110
• Luumu	12	Tomaatti	5
• Avokado	14	Kurkku, kuorineen	15
		Porkkana	19

www.fineli.fi

Myös rasvoissa on K-vitamiinia

=> Rypsiöljyä ja margariineja voi käyttää huoletta suosituksen mukaan.

Marevan-pakkausseloste: K-vitamiini

Marevan®-käyttöohje:

”Alla on listattuna joitakin

runsaasti K-vitamiinia

sisältäviä ruoka-

aineita. Näiden käyttöä

ei tarvitse välttää, mutta

päivittäisten

saantimäärien tulee olla

mahdollisimman

tasaisia.”

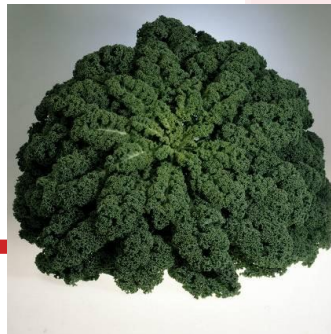
Ruoka-aine	K-vitamiini µg/100 g
Amarantin lehdet	1140
Avokado, syötävä osa	20
Endiivi	231
Herneet	28
Kesäkurpitsa	3
Keräkaali, valkokaali	60
Kevätsipuli	207
Kiivi, syötävä osa	34
Nauris	2
Parsakaali	110
Pinaatti	270
Pistaasipähkinät, kuivatut, paahdetut	13
Merilevät	4 - 60
Soijapavut	47
Korianteri, kuivattu	1359
Kurkku, kuorineen	15
Lehtisalaatti	115
Ruohosipuli	190
Vihanneskrassi	250
Persilja	193
Sinapinlehdet	497
Oliiviöljy	30
Rypsiöljy	150
Soijaöljy	145

Marevan-ruokavalio

1. Hyvä perusruokavalio, jossa K-vitamiinin saanti **runsasta ja tasaista**
2. **Kasviksia, marjoja ja hedelmiä vapaasti!**
-> käytännössä tummanvihreät lehtivihannekset: lehtikaali, ruusukaali ja pinaatti aterian osana kohtuullisia annoksia

Kuvat: Kotimaiset kasvikset/Sanna Peurakoski

Leivälle 1 tl
margariinia

Rasvatonta
maitoa

1 tl
öljypohjaista
salaatin-
kastiketta

$\frac{1}{2}$
kasviksia

$\frac{1}{4}$ perunaa,
pastaa tai riisiä

$\frac{1}{4}$ lihaa, kalaa
tai palkokasveja

K-vitamiinia yhteensä 120 µg

Varfariini

K-vitamiini

Ruoan interaktiot varfariinin metaboliaan*:

Karpalo, muut marjat?
Greippi
Avokado?, mango?
Ravintolisät
Omega-3-rasvahappolisät
Alkoholi
C-vitamiinilisä

Ruoan K-vitamiini

Paasto
Laihduttaminen
Kasvisruokavalio
A- ja E-vitamiinilisät

Muita Marevan-hoitoon vaikuttavia

- **Greippi, karpalo**

saattaa tehostaa varfariinin vaikutusta* => varfariinin pitoisuus elimistössä lisääntyy => INR suurenee

=> Greippiä ja karpaloa (myös mehu) ei suositella

- **Muut mahdolliset varfariinin metaboliaan vaikuttavat ruoka-aineet**

Marjat? => enintään noin 2 dl päivässä

Mango, avokado? => yksilöllisyys <= perimä?

INR-tasapainoa edesauttavat

- Monipuolinen, terveellinen, kasviksia runsaasti sisältävä **ruokavalio** päivästä toiseen
- **Runsas ja tasainen K-vitamiinin saanti**
  - Kasviksia ainakin puoli kiloa päivässä
  - Runsaasti K-vitamiinia sisältäviä ruoka-aineita tasaisesti
  - Marjoja kohtuudella, käytännössä enintään 2 dl päivässä

Itämeren ruokakolmio

Syö kolmion
pohjalta
paljon –
huipulta
harkiten

Lisätietoa:

- Ravinto sydänterveyyden edistämiseksi, Suomen Sydänliitto ry, 2011
- Marevan-hoito, Suomen Sydänliitto ry, 2012
- Elintarvikkeiden K-vitamiinipitoisuuksia www.finel.fi

tuija.pusa@sydanliitto.fi

Kiitos!